

Ankenævnet *for* Forsikring

Den 6. marts 2024 blev i sag nr. 100893:

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXXX
XXXXXXXXXXXXXXXXXXXXX
XXXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

mod

Danica Pension, Livsforsikringsaktieselskab
Parallelvej 17
2800 Lyngby

afsagt

k e n d e l s e :

Forsikringstageren har pensionsordning. Han har i klageskema af 19/12 2023 til nævnet bl.a. anført:

"Jeg har en forsikring tegnet i 1981 i Statsanstalten for Livsforsikring med til hørende bonus udbetaling i. Det vil Danica Livsforsikring ikke acceptere.

Hvad vil du konkret opnå hos selskabet?

Have et bonus depot på 72.000 kr. udbetalt."

I brev af 10/1 2024 fra selskabet til nævnet hedder det bl.a.:

"Klagesagen omhandler, hvorvidt Danica Pension er forpligtet til at udbetale yderligere bonus på den af klageren og hans ægtefælles i 1981 tegnede livsforsikring, der forfalder 1. marts 2024 med en sum på kr. 100.000. Klager gør endvidere krav på udbetaling af både udløbssum og depotværdien.

Livsforsikringspolice er den af klageren fremlagte, hvor det fremgår, at der mod en årlig præmie på kr. 1.612 i 43 år, dvs. kr. 69.316 i alt, ved forsikringens udløb 1. marts 2024 skal udbetales en fast ureguleret sum på kr. 100.000.

Dette står i undertegnede's brev af 28. december 2023, der er fremlagt af klageren. Af brevet fremgår desuden, at forsikringens depotværdi udgør kr. 72.778 pr. 14. november 2023, og at depotet med sikkerhed vil være mindre end de kr. 100.000, der selvfølgelig desuagtet vil blive udbetalt 1. marts 2024. Differencen er et udtryk for, at det ikke er lykkedes for Danica at yde en konto-rente svarende til aftalens grundlagsrente, og klageren modtager kun differencen som følge af den garanti, som Danica har givet for udløbssummen.

Ankenævnet for Forsikring

2.

100893

Forklaringen på, hvorfor depotet kun er marginalt større end de samlede indbetalinger, er også forklaret i brevet, hvor det nævnes, at der er brugt penge til dødsfaldsdækning, præmiefritagelse ved erhvervsevnetab, administrationsomkostninger og (siden 1982) betaling af først realrenteafgift og siden pensionsafkastskat, der ikke eksisterede i 1981.

Der er heller ikke sket bonusopskrivning af udløbssummen, men det skyldes ikke min beklageligvis forkerte antagelse i 28. december 2023-brevet om, at der ikke er optjent bonus, men at bonus løbende hvert 5. år er udbetalt kontant.

Aftalen om kontantudbetaling af bonus fremgår af livsforsikringspolicens forside, hvor der står: *'Bonus udbetales kontant.'*

På den følgende side fremgår bl.a. følgende:

'KONTANTBONUS

Størrelsen af kontantbonus fremgår af vedhæftede bilag.'

I bilaget er opstillet en oversigt over de beløb, der ud fra de den gang anvendte afkastforudsætninger prognosemæssigt og akkumuleret kunne forventes udbetalt hvert 5. år.

Klageren har fremlagt en oversigt (tallene er oplyst af Danica) hvorefter Danica har kunne oplyse følgende 5-årige bonusbeløb, der ifølge Danica er udbetalt med checks de anførte datoer:

'25.02.1996 / 2.600 kr.

06.03.2001 / 2.134 kr.

11.01.2006 / 1.925 kr.

16.06.2011 / 209 kr.'

Klager er informeret om, at Danica ikke har registrering om de 5-årige bonusudbetalinger, der formentlig fandt sted i 1986 og 1991, og at der ikke er optjent bonus efter 2011, hvor kontorenten til stadighed har været mindre end grundlagsrenten.

Klager gør for det første gældende, at Danica skal udbetale både den aftalte udløbssum kr. 100.000 og depotværdien ca. 73.000 kr. Klageren har imidlertid efter aftalen oplagt alene krav på førstnævnte. Jeg kan ikke forklare - og agter ikke at undersøge det nærmere - hvorfor udløbssummen vil blive udbetalt med kr. 100.597, men det skyldes formentlig afrundinger i de skiftende IT-systemer.

Klager gør desuden gældende, at Danica skal (gen)udbetale de tidligere udbetalte bonusbeløb, hvis selskabet ikke kan dokumentere at have betalt med checks, der er hævet af klageren. Udover det faktum, at bonusbeløbene er forældede, bør det e.o. være klager, der skal dokumentere, at han eller hans ægtefælle ikke har hævet checkene, når de er registreret som afsendte i Danicas IT-system."

Klageren har den 16/1 2024 til nævnet bl.a. bemærket:

"Efter at have læst Ankenævnsvarschrift mangler jeg stadig at få dokumenteret hvad der er sket med min konto i perioden 1981-2024. Hvis det er tilfældet at al bonusopsparingen er blevet opslugt i afgifter med mere må Danica Forsikring jo kunne dokumentere det."

Ankenævnet for Forsikring

3.

100893

Klageren har den 6/2 2024 videre bl.a. bemærket:

"Efter at have læst Danica Pension svar fra 28/12 endnu engang vil jeg stadig gerne have dokumentation for hvad der er sket med min konto og hvordan det kan lade sig gøre den er gået i minus efter 43 år."

Nævnet har fået forelagt bilag fra sagen. Af policen fremgår bl.a.:

STATSANSTALTEN FOR LIVSFORSIKRING

LIVSFORSIKRING MED UDBETALING PÅ KORTEST LIV

P O L I C E NUMMER: [REDACTED] 85

DE FORSIKREDE:
[REDACTED]

FØDSELSDAG [REDACTED]

OG
[REDACTED]

FØDSELSDAG [REDACTED]

FORSIKRINGSSUM KR. 100.000

FORSIKRINGSTIDENS BEGYNDELSE 1.03.1981

FORSIKRINGENS UDLØBSDAG 1.03.2024

PRÆMIE KR. 1.612,00 DER FORFALDER DEN 1. I MÅNED 03

FØRSTE GANG DEN 1.03.1981 OG SIDSTE GANG DEN 1.03.2023

BESKATNINGSFORM: 5. LIVSFORSIKRING MED BEGRÆNSET FRADRAGSRET

FORSIKRINGSSUMMEN UDBETALES PÅ UDLØBSDAGEN ELLER HVIS EN AF DE FORSIKREDE AFGÅR VED DØDEN FORINDEN.
FORSIKRINGEN ER BONUSBERETTIGET FRA FORSIKRINGSTIDENS BEGYNDELSE, OG SÅ LÆNGE FORSIKRINGEN LØBER.
BONUS UDBETALES KONTANT.
DØR EN AF DE FORSIKREDE I PRÆMIEBETALINGSTIDEN, BORTFALDER PRÆMIEBETALINGEN MED UDGANGEN AF DEN MÅNED, HVORI DØDSFALDET SKER.
FULD PRÆMIEFRITAGELSE YDES KUN, HVIS BEGGE DE FORSIKREDE BLIVER ERHVERVS- OG ARBEJDSUDYGTIGE. ERHVERVS- OG ARBEJDSUDYGTIGHED HOS DEN ENE AF DE FORSIKREDE KAN KUN MEDFØRE NEDSÆTTELSE AF PRÆMIEN TIL HALVDELEN.

Ankenævnet for Forsikring

4.

100893

Af tilbud af 20/2 1981 på livsforsikring fremgår bl.a.:

LIVSFORSIKRING MED UDBETALING PÅ KORTEST LIV

For hr. [REDACTED] Den 20. februar 1981
og fr. [REDACTED]

Forsikredes fyldte alder ved tegningen [REDACTED] år (mand)
Medforsikredes fyldte alder ved tegningen [REDACTED] år (kvinde)
Udløb = 1. policedato efter forsikredes fyldte 67. år
Forsikringssum kr. 100.000
1/1 -årlig præmie kr. ~~1.641~~ 1612
Anslået skattebesparelse 50 % kr. 821
Netto præmieudgift kr. 820

BONUSOPSKRIVNING

UDBETALING VED DØDSFALD

hvis en af de forsikrede dør straks efter forsikringstegningen.

Forsikringssum kr. 100.000
Dødsfaldsbonus 60 % kr. 60.000
Samlet udbetaling kr. 160.000

UDBETALING VED UDLØB

Eksempler givet under forudsætning af, at der opnås følgende rente af Statsanstaltens fremtidige formueplacering.

Fremtidig placeringsrente	11%	13%	15%
Forsikringssum	kr. 100.000	100.000	100.000
Bonus	kr. 741.000	1.403.000	2.597.000
Samlet udbetaling	kr. 841.000	1.503.000	2.697.000

KONTANTBONUS

Størrelsen af kontantbonus fremgår af vedhæftede bilag.

Såfremt forsikringen tegnes med kontantbonus, berettiger den ikke til dødsfaldsbonus.

Dette tilbud forudsætter, at forsikringen kan tegnes på normale vilkår.

...

Ankenævnet for Forsikring

5.

100893

BILAG til tilbud til hr. [REDACTED]

KONTANTBONUS ved tegning pr. 1/2-1981

De enkelte femårsbeløb vil være stigende i løbet af forsikringstiden, efterhånden som forsikringens opsparring vokser.

Eksempler på samlet femårsbonusudbetaling under tilsvarende forudsætninger om Statsanstaltens fremtidige formueplacering.

Fremtidig placeringsrente		11%	13%	15%
Ordinær bonus pr. 1/4 -1987	kr.	2.420	2.663	2.905
Ordinær bonus pr. 1/4 -1992	kr.	5.043	6.096	7.149
Ordinær bonus pr. 1/4 -1997	kr.	9.134	12.146	15.159
Ordinær bonus pr. 1/4 -2002	kr.	14.211	19.842	25.474
Ordinær bonus pr. 1/4 -2007	kr.	19.784	28.527	37.271
Ordinær bonus pr. 1/4 -2012	kr.	25.768	37.872	49.975
Ordinær bonus pr. 1/4 -2017	kr.	31.917	47.383	62.848
Ordinær bonus pr. 1/4 -2022	kr.	37.986	56.568	75.150
Udløbs bonus pr. 1/2 -2023	kr.	15.354	22.735	30.116
Sum af femårs bonusbeløb	kr.	161.617	233.832	306.047

...

TILBUD PÅ LIVSFORSIKRING MED UDBETALING PÅ KORTEST LIV

FORSIKRINGSSUMMENS UDBETALING

Forsikringen tegnes på to personers liv.

Forsikringssummen udbetales ved forsikringstidens udløb eller ved første dødsfald forinden.

PRÆMIEFRITAGELSE

Statsanstalten har gunstige regler om fritagelse for præmiebetalingen i tilfælde af arbejdsudygtighed. Fritagne præmier skal ikke senere efterbetales. På denne forsikringsform kan de forsikrede vælge, om fritagelse skal gælde den ene eller den anden af de forsikrede, eller om den skal gælde for hver af de forsikrede for halvdelen af præmien. Der ydes fuld bonus, selvom der gives præmie-fritagelse.

BONUS

Hele overskuddet tilfalder de forsikrede. Bonus udregnes og tildeles hvert 5. år og kan enten udbetales kontant eller anvendes til opskrivning af forsikringen. Bonus afhænger af det fremtidige overskud, de anførte satser kan derfor ændres, hvis udviklingen tilsiger det.

BONUSOPSKRIVNING

Anvendes bonus til opskrivning, yder Statsanstalten en dødsfaldsbonus, der udgør:

60% af risikosummen ved død i alder	15-44 år
50% -	45-49 -
40% -	50-54 -
30% -	55-59 -
20% -	60-64 -
10% -	65-69 -

Dødsfaldsbonus kan beregnes af en risikosum på op til 2,5 mill. kr.

Bonusopskrivning vil yderligere give en betydelig forøgelse af udbetalingen ved udløb. Hvor meget afhænger især af renteutviklingen.

Ingen kan på forhånd sige, hvordan renten vil udvikle sig og dermed garantere den fremtidige bonus, men vi har i opstillingen vist eksempler på de beløb, der kan opnås under 3 forskellige forudsætninger om den rente, der opnås af Statsanstaltens fremtidige pengeplaceringer. I eksemplerne er det forudsat, at renten af Statsanstaltens nyplaceringer svarer til de angivne procentsatser.

...

Almindelige forsikringsbetingelser

...

Bonus

§ 16. Enhver forsikring, der ikke udtrykkeligt er undtaget, deltager i Statsanstaltens bonusfordeling. Bonus for en forsikring tilkommer forsikringens ejer, medmindre retten til bonus er tillagt en anden. Hvis en bonusberettiget forsikret er død inden bonusbeløbet forfalder til udbetaling, tilkommer bonus den begunstigede, for så vidt ikke andet er bestemt."

Klageren har i mail af 8/11 2023 til selskabet bl.a. anført:

"Jeg vil insistere på at få oplysninger om tilskrivning af Bonus i perioden 1981-2023. Eftersom I påstår at have udbetalt bonus til mig som følger kan I også oplyse mig på hvilke konti pengene er udbetalt.

25.02.1996 / 2.600 kr.

06.03.2001 / 2.134 kr.

11.01.2006 / 1.925 kr.

16.06.2011 / 209 kr."

Af mail af 14/11 2023 fra selskabet til klageren fremgår bl.a.:

"Vi kan desværre ikke tilgå informationen fra 1981 og frem til ønsket dato. Vi kan dog se vores udbetalingshistorik, og her kan vi se at de forskellige bonusudbetalinger er sket via en check. Hvor og hvordan du efterfølgende har indløst denne, kan vi ikke vide."

I brev af 28/12 2023 fra selskabet til klageren hedder det bl.a.:

"Det eneste, I er lovet i 1981-policen er, at I ved at betale 69.316 kr. (1.612 kr. i 43 år) ville få udbetalt 100.000 kr. den 1. marts 2024. Det står ingen steder, at I både skal have udbetalt den garanterede sum på 100.000 kr.+ depotet. Hvis det havde været muligt at nettoforrente jeres depot, så depotets værdi havde oversteget de 100.000 kr., ville I have fået udbetalt et tillæg svarende hertil. Det kommer imidlertid ikke til at ske, da depotet kun er på kr. 72.778 (pr. 14. november 2023).

100.000 kr. lyder måske ikke af så meget, men I skal tænke på, at en del af jeres betaling af 69.316 kr. undervejs også har skulle bruges dels til betaling for dødsfaldsdækning, dels til betaling for

præmiefritagelse ved tab af erhvervsevne, dels til administrationsomkostninger til Danica Pension og dels til betaling af pensionsafkastskat (som først blev indført efter 1981).

De svimlende høje tal, I kan læse på et par af siderne fra 1981-dokumentet, er bonusprognoser. Bonus er ikke garanteret og forudsætter opfyldelse af en række forudsætninger, herunder primært om renteafkastet. Som I kan se, er der anført beregningseksempler ud fra forudsætninger om årlige nettorenteafkast på 11, 13 og 15 %.

Rente- og inflationsniveauet var meget højt i starten af 80-erne, men faldt hurtigt derefter. Det har derfor stort set ikke været muligt at optjene bonus på aftalen. Dertil kommer, at optjent bonus - det står også i 1981-papirerne - primært skulle anvendes til tilkøb af forhøjelse af dødsfaldsdækningen. Jeg kan ikke forklare, hvornår forsikringssummen er opskrevet fra 100.000 kr. til de 100.597, Danica Pension udbetaler 1. marts 2024, men det kan tænkes, at det skyldes bonusopskrivning fra starten af 80'-erne. Det kan dog også skyldes IT-systemafrundinger.

Jeg håber, at I med min forklaring accepterer, at aftalen kan opfyldes med betaling af de nævnte 100.597 kr. den 1. marts 2024."

Nævnet udtaler:

Klageren og ægtefællen tegnede i 1981 en livsforsikring med en årlig præmie på 1.612 kr. Forsikringssummen udgør 100.000 kr., der udbetales på udløbsdagen den 1/3 2024, eller hvis en af de forsikrede afgår ved døden forinden. Forsikringen giver ret til bonus. I forsikringstilbuddet af 20/2 1981 er der angivet bonusprognoser, idet der kan vælges enten én udbetaling af bonus ved udløb eller kontante udbetalinger af bonus hvert 5. år. Bonusprognoserne forudsætter, at selskabet opnår en placeringsrente på 11 %, 13 % eller 15 % i forsikringens løbetid. Det fremgår af policen, at der for klagerens forsikring gælder, at bonus udbetales kontant.

Selskabet har oplyst, at klageren har fået udbetalt bonus på 2.600 kr. i 1996, 2.134 kr. i 2001, 1.925 kr. i 2006 og 209 kr. i 2011. Selskabet har ikke registreringer om de 5-årige bonusudbetalinger, der formentlig fandt sted i 1986 og 1991. Selskabet har oplyst, at der er ikke optjent bonus efter 2011, hvor kontorenten til stadighed har været mindre end grundlagsrenten. Depotet udgjorde pr. 14/11 2023 72.778 kr.

Klageren har anført, at selskabet skal udbetale depotet på ca. 72.000 kr. som bonus i tillæg til forsikringssummen på 100.000 kr. Han har anført, at selskabet ikke har dokumenteret, at han

Ankenævnet for Forsikring

8.

100893

har fået udbetalt kontantbonus fra forsikringen. Klageren ønsker, at selskabet redegør for og dokumenterer, hvad der er sket med depotet og er betalt i omkostninger i perioden 1981-2024, og hvordan det kan lade sig gøre, at der er negativ bonusopsparing efter 43 år.

Selskabet har anført, at klageren på udløbsdatoen kun har krav på udbetaling af den aftalte udløbssum på 100.000 kr., idet depotet ikke overstiger dette beløb, hvorfor der ikke er grundlag for en udløbsbonus. Udløbssummen vil dog blive udbetalt med 100.597 kr., hvilket formentlig skyldes afrundinger i de skiftende IT-systemer. Det fremgår af selskabets IT-system, at der er fremsendt checks til klageren med kontantbonus de pågældende datoer. Selskabet har anført, at bonus ikke er garanteret, og at det på grund af det kraftigt faldende renteniveau siden starten af 1980'erne ikke har været muligt at opnå en forrentning som forudsat i bonusprognoserne. Der har været udgifter på policen til dødsfaldsdækning, præmiefritagelse ved erhvervsevnetab, administrationsomkostninger og realrenteafgift/pensionsafkastskat. Disse udgifter og det lave renteniveau er årsag til, at depotet kun er marginalt større end de samlede præmieindbetalinger.

Nævnet bemærker, at det fremgår af forsikringstilbuddet, at "Ingen kan på forhånd sige, hvordan renten vil udvikle sig og dermed garantere den fremtidige bonus, men vi har i opstillingen vist eksempler på de beløb, der kan opnås under 3 forskellige forudsætninger om den rente, der opnås af Statsanstaltens fremtidige pengeplaceringer. I eksemplerne er det forudsat, at renten af Statsanstaltens nyplaceringer svarer til de angivne procentsatser."

Efter en gennemgang af sagen finder nævnet, at klageren ikke har sandsynliggjort, at selskabet har begået fejl ved opgørelse af depotværdi og udbetaling af bonus. Nævnet kan derfor ikke pålægge selskabet at udbetale yderligere bonus eller at fremlægge yderligere beregninger eller opgørelser.

Nævnet har blandt andet lagt vægt på, at det fremgår af policen, at klageren ved udløb den 1/3 2024 har krav på udbetaling af en forsikringssum på 100.000 kr., hvilket selskabet har anerkendt at udbetale. Det fremgår videre, at bonus udbetales kontant. Heri ligger, at bonus udbet

Ankenævnet for Forsikring

9.

100893

tales løbende til klageren i stedet for at blive opsparet og udbetalt som et engangsbeløb ved udløb. Selskabet har redegjort for, at der er udbetalt kontant bonus ved fremsendelse af checks den 25/2 1996, den 6/3 2001, den 11/1 2006 og den 16/6 2011, og at der herefter ikke har været grundlag for bonus på grund af lav kontorente.

Det, som klageren i øvrigt har anført, kan ikke føre til andet resultat.

Som følge heraf

b e s t e m m e s :

Klageren får ikke medhold.

Hans-Jørgen Nymark Beck